

MOTIVOINTI JA ASIAKASSUHDE

Hoitoon hakeudutaan usein muusta syystä,
joiden takaa tulisi osata nähdä mahdollinen päihdekäyttö

TÄRKEÄÄ ON OPPIA JA USKALTA KYSYÄ SUORAAN, JOS EPÄILEE

Valmiiden kyselylomakkeiden käyttäminen
-AUDIT, MAST, DAST

ASIAKASSUHTEEN RAKENTAMINEN

- Hoitosuhteen syntyminen ja säilyminen työntekijän varassa
- Asiakkaan lähtökohdat:
 - taustalla voi olla 'turvattomia' asiakassuhteita
 - puolustautuminen
 - kontaktiin antautuminen vaikeaa
 - tunnesiteiden luominen vaikeaa
 - turvallisempaa hallita muita kuin olla yhteistyössä
 - tunteiden säätelyn ongelmat

Vuorovaikutuksen tärkein hoidollinen tekijä

ALLIANSSI

Tunneperäinen liittoutuminen, jossa asiakkaalle syntyy kokemus kuulluksi, ymmärretyksi ja hyväksytyksi tulosta

PUHEEKSI OTTAMINEN

- Luottamus omaan vaistoon (faktat, havainnot)
- Parempi kysyä suoraan kuin jäädä epäilemään (etenkin nuorten kohdalla)
- Oman huolen osoittaminen voi olla ratkaiseva askel
- Mahdollistaa puhuminen ilman häpeää ja syyllisyyttä
- Sinä - minä - kieli
- Seuranta; mietintään, pohdintaan jättäminen
- Tyypittelyn välttäminen ; tyypittelyn seurauksena me 'tiedämme' ihmisestä asioita, joita oikeasti emme tunne

PUHEEKSIOTON STRATEGIAT

HAVAITSEMINEN

- * huolen ilmaisu
- * keskustelutilanteen luominen
- * asian kysyminen suoraan

EMPATIA

- * Hyväksyminen
- * Viestintä

PETTYMYSTEN SIETÄMINEN

- * Turhautuminen
- * Manipulointi
- * Rytmissyys

RAKKAUS JA RAJAT

- * Kunnioittaminen
- * Lujuus
- * Toivo
- * Johdonmukaisuus
- * Oma asenne, arvot

VASTUSTUS

- * Häpeä, itsetunnon suo-
jelu
- * Jumit, takapakit

Erilaiset asiakasryhmät ja puheeksiottaminen

- 1) Vierailijat; tulee jonkun toisen lähettämänä, itse ei koe tarvetta apuun

Vastarinta ilmenee:

- 1) haluttomuutena (tyytyväisyys nykyiseen tilaan)
- 2) väärinä uskomuksina, tietämättömyytinä
- 3) kapinallisuutena (tietoinen riskeistä, muttei valmis luopumaan)
- 4) Järkeilynä (tietoinen riskeistä, mutta arvioi ne omalla kohdallaan vähäisiksi)

2) kertoja; osaa kuvailla ongelmiaan ja haluaisi apua, mutta ei koe itseään aktiivisena osapuolena ratkaista asiaa

Vastarinta ilmenee:

- muutoksen pelkona
- luovuttamisena: riippuvuus hallitsee elämää, epäonnistuneita yrityksiä, muutos liian myöhäistä

- 3) Tosiasiakas; näkee ongelman ja haluaa työskennellä ratkaisun löytämiseksi
-> tällöin muutosta on työstettävä heti

Tärkeää tunnistaa asiakkaan muutoshalukkuus ja työntekijän kyky vaihdella vuorovaikutustaan asiakasryhmien mukaisesti

- välillä riittää vain kuuntelu, välillä pitää osata aktiivisesti viedä asiaa eteenpäin

Asiakkaan vastarintaan vastaaminen:

- tärkeää tunnistaa päihdeongelman ja riippuvuuden luonne, sekä muutokseen vaikuttavia tekijöitä
- asiakkaan ei tarvitse puhua mistään, mistä ei oikeasti halua
- käyttöön ja lopettamiseen liittyvien tunteiden ja konkreettisten tilanteiden käsittely
- merkitysten ja toiveiden tarkastelua
 - > nykyisyyden ja tulevaisuuden haaveilua
- tutustuminen esim. hoitopaikkaan